

Teza : rażące naruszenie godności zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych

Działanie obwinionego radcy prawnego, polegające na cofnięciu wniosku egzekucyjnego od komornika, który powziął wiadomość o wstrzymaniu wykonalności tytułu wykonawczego i skierowaniu natychmiast kolejnego wniosku egzekucyjnego do innego komornika, który o tym nie wiedział, stanowi rażące naruszenie godności zawodu radcy prawnego.

Sygn. akt: WO-126/16

ORZECZENIE

z dnia 9 grudnia 2016 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Dorota Szubielska

SWSD Magdalena Śniegula

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Jarosława Sobutki

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2016 r. na rozprawie

sprawy radcy prawnego P. B. (1)

obwinionego o czyn z art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 ust. 1 i 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 28 grudnia 2010 r.

z powodu odwołań obwinionego i pokrzywdzonego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt: OSD 29/16

orzeka:

1.

sprostować z urzędu oczywistą omyłkę pisarską w sentencji orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt: OSD 29/16 w pkt 1 tego orzeczenia na stronie 2, wiersz 6 od góry i w miejsce „w L.” wpisać „w L.”;

2.

zmienia pkt 1 orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt: OSD 29/16 w ten sposób, że w miejsce kary nagany orzeka karę pieniężną w wysokości 8.000 (słownie: osiem tysięcy) zł na rzecz OIRP we W. oraz orzeka dodatkowo zakaz wykonywania przez obwinionego patronatu na czas 1 roku;

3.

w pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy;

4.

zasądza od obwinionego koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.000 (słownie: jeden tysiąc) zł na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w W..

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 5 listopada 2013 r. J. C., A.M. (...) (...)złożyła do Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP we W. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego P. B. (1), polegającego na tym, że działając jako pełnomocnik (...) (...) w L. w dniu 10 października 2013 r., po wycofaniu wniosku egzekucyjnego od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) działając na szkodę skarżącej spółki, złożył przeciwko niej kolejny wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego co do kwoty 325.000 zł na podstawie tytułu wykonawczego - aktu notarialnego umowy sprzedaży z dnia 22 czerwca 2012 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego (...) - w sytuacji, gdy w dniu 9 października 2013 r. tenże Sąd wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 1, art.6 ust. 1, art.7, art.11, art.27 ust.3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art.64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowieniem z dnia 28 listopada 2014 r. umorzył dochodzenie w tej sprawie przyjmując, iż obwiniony, składając wniosek egzekucyjny w dniu 10 października 2013 r., nie wiedział o wstrzymaniu wykonania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności ani o wygaśnięciu długu. Postanowienie to zostało zaskarżone przez skarżącego.

Postanowieniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we W. z dnia 9 lutego 2015 r., sygn. akt OSD 2/15 postanowienie to zostało uchylone i sprawa przekazana została Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do dalszego prowadzenia, z zaleceniem ustalenia, czy przed skierowaniem wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) obwiniony wiedział o wstrzymaniu wykonania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności.

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2015 r. Zastępca Rzecznika złożył w OSD wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu P. B. (1), zarzucając mu popełnienie wskazanego w skardze pokrzywdzonego przewinienia dyscyplinarnego i jednocześnie wnosząc o orzeczenie wobec obwinionego kary nagany.

Orzeczeniem z dnia 9 września 2015 r., sygn. akt: OSD 21/15 Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP we W. uznał obwinionego radcę prawnego za winnego zarzucanego

mu czynu i wymierzył mu karę nagany z ostrzeżeniem.

Odwołania od tego orzeczenia złożyli - pokrzywdzony co do orzeczonej kary i obwiniony co do całości orzeczenia. Orzeczeniem z dnia 14 marca 2016 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji wydał w dniu 25 maja 2016 r. orzeczenie w sprawie OSD 29/16, w którym uznał obwinionego winnym tego, że działając jako pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w L. w dniu 10 października 2013 r. w Z. złożył kolejny wniosek, po wycofaniu wniosku od komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym (...), do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) o wszczęcie postępowania egzekucyjnego co do kwoty 325.000 zł przeciwko J. C., A. M., (...) Sp. j. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci notarialnej umowy sprzedaży z dnia 22 czerwca 2012(...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego (...) w sytuacji, gdy w dniu 9 października 2013 r. tenże Sąd wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania postanowienia z dnia 20 września 2013 r., co skutkowało działaniem radcy prawnego P. B. (1) na szkodę pokrzywdzonej spółki, tj. popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 1, art. 6 ust. 1, art. 7, art. 11, art. 27 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

OSD wymierzył obwinionemu karę nagany, obciążając go także kosztami postępowania w kwocie 3.000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Aktem notarialnym z dnia 22 czerwca 2012 r. (...) Sp. z o.o. w L. zawarła ze spółką (...)C., A. M. (...) Sp. j. w L. umowę sprzedaży 2 nieruchomości za łączną cenę 325.000 zł. Cena sprzedaży miała być zapłacona w terminie 60 dni od zawarcia umowy sprzedaży i co do tego zobowiązania J. C., A. M. (...) (...) poddała się egzekucji w trybie art.777 §1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z tą umową, celem zwolnienia się z obowiązku zapłaty ceny sprzedaży, spółka (...) mogła dokonać przejęcia długów (...) Sp. z o.o. wobec Banku (...) S.A. zabezpieczonych hipotekami ustanowionymi na sprzedawanych nieruchomościach. Obwiniony, jako pełnomocnik (...) Sp. z o.o. złożył w dniu 7 października 2013 r. u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) - P. P. wniosek o wyegzekwowanie od pokrzywdzonego kwoty 325.000 zł oraz kosztów postępowania klauzulowego i kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym, w oparciu o tytuł wykonawczy tj. wskazany akt notarialny, któremu

postanowieniem Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 20 września 2013 r. nadana została klauzula

wykonalności. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla (...)wszczął postępowanie egzekucyjne pod sygn. (...) w dniu 7 października 2013 r., w tej samej dacie zajęty został rachunek bankowy pokrzywdzonego i egzekwowana należność wpłynęła na konto komornika, skutkiem czego dnia 8 października 2013 r. egzekucja z wierzytelności i praw oraz z rachunku bankowego została umorzona, o czym pismem z tej daty komornik powiadomił zarówno pokrzywdzonego, jak i obwinionego.

Na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności pokrzywdzony w dniu 7 października 2013 r., tj. po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, złożył zażalenie, powołując się na dopełnienie obowiązku objętego aktem notarialnym a tym samym brak podstaw do nadania klauzuli wykonalności w sytuacji, gdy zobowiązanie objęte aktem notarialnym w chwili nadania klauzuli wykonalności już nie istniało.

Postanowieniem z dnia 9 października 2013 r. Sąd Rejonowy (...) wstrzymał wykonanie postanowienia z dnia 20 września 2013 r. o nadaniu klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu do czasu rozstrzygnięcia zażalenia J. C., A. M. (...) (...)

Obwiniony, działając jako pełnomocnik (...) Sp. z o.o., pismem z dnia 10 października 2013 r. złożył w Sądzie Rejonowym(...) wniosek o uchylenie postanowienia z dnia 9 października 2013 r., twierdząc, iż w postępowaniu klauzulowym sąd nie jest władny do badania, czy roszczenie istnieje. Wniosek obwinionego został oddalony postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z dnia 15 października 2013 r.

O wstrzymaniu wykonania tytułu wykonawczego pokrzywdzony powiadomił obwinionego w dniu 10 października 2013 r. e-mailem przesłanym na adres sekretariatu jego kancelarii oraz na imienną skrzynkę obwinionego, załączając skan wydanego w tym przedmiocie postanowienia.

Niezależnie od tego, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) niezwłocznie zawiadomił o tym obwinionego, na skutek czego wpłynął wniosek o umorzenie postępowania. Dodatkowo, na adres kancelarii obwinionego komornik przesłał w dniu 10 października 2013 r. zawiadomienie o wstrzymaniu się z dalszymi czynnościami egzekucyjnymi i przekazaniu środków zgromadzonych w postępowaniu egzekucyjnym na konto sum depozytowych Sądu Rejonowego dla (...)

W dniu 10 października 2013 r. na wniosek wierzyciela z tej samej daty umorzono postępowanie egzekucyjne (...)w całości i w tym samym dniu komornik zwrócił tytuł wykonawczy pełnomocnikowi wierzyciela.

Kolejny wniosek egzekucyjny przeciwko pokrzywdzonemu obwiniony złożył w dniu 10 października 2013 r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym(...) w

oparciu o ten sam tytuł wykonawczy, którego wykonalność postanowieniem Sądu Rejonowego w

L. z dnia 9 października 2013 r., została wstrzymana.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w toku dochodzenia uzyskał również, i dopuścił w poczet dowodów postanowienie Sądu Okręgowego(...) wydane w śledztwie w sprawie usiłowania doprowadzenia spółki (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 325.000 zł przez osoby działające w imieniu (...) Sp. z o.o., przez złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci aktu notarialnego, pomimo posiadania wiedzy o zrealizowaniu zapisu § 6 tego aktu tj. przejęciu zobowiązań spółki (...) wobec Banku (...) S.A. Śledztwo wykazało, że radca prawny P. B. (1) co najmniej od 10 października 2013 r. mógł wiedzieć o przejęciu długu przez spółkę (...), zwłaszcza, że dowody na przejęcie długu zostały przez tę spółkę przedłożone przy zażaleniu z dnia 7 października 2013 r. na postanowienie nadające klauzulę wykonalności.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP we W. uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz ustalenia faktyczne wskazują, że zarzut postawiony wobec obwinionego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego jest zasadny a wina obwinionego nie budzi wątpliwości.

Sąd dał wiarę wszystkim dowodom dopuszczonym w sprawie, nie znajdując podstaw do kwestionowania rzetelności któregokolwiek z nich.

W ocenie OSD zebrany materiał dowodowy niewątpliwie dowodzi, iż w dniu 10 października 2013 r. obwiniony wiedział o wstrzymaniu wykonania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności a nawet o nieistnieniu długu i mimo to spowodował złożenie wniosku egzekucyjnego do innego komornika. Takiego zachowania, polegającego na skierowaniu kolejnego wniosku egzekucyjnego do innego komornika niż ten, który posiadał informacje o wstrzymaniu wykonania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, w sytuacji, gdy obwiniony wiedział o wydaniu postanowienia o wstrzymaniu wykonania tytułu wykonawczego, nie można uznać za działanie uczciwe, podjęte z należytą starannością oraz zgodne z prawem i zasadami etyki.

Sąd I instancji wskazał, iż niezależność w czynnościach podejmowanych w związku ze świadczeniem pomocy prawnej jest jedną z podstawowych wartości zawodu radcy prawnego. Ma ona ogromne znaczenie zarówno z punktu widzenia ochrony konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich, jak i prawidłowego funkcjonowania całego wymiaru sprawiedliwości, którego elementem jest zawód radcy prawnego - jako zawód zaufania publicznego. Osoba wykonująca zawód rady prawnego nie może podlegać żadnym wpływom, w tym także tym związanym z jego ekonomicznymi czy też finansowymi powiązaniem z innymi podmiotami. Nie może również ulegać naciskom oraz ingerencjom z zewnątrz - bez względu na osoby próbujące wpływać na radcę prawnego - czy też przyczyny takich oddziaływań. Stanowisko zajmowane w sprawie przez radcę

prawnego powinno być wynikiem wyłącznie jego poglądów - nawet gdyby nie spełniało ono oczekiwań klienta. Zawarta w art. 8 KERP zasada lojalności względem klienta i kierowania się jego dobrem, nie może wpływać na ograniczenia niezależności radcy prawnego.

Marginalizowanie powyższych zasad ewidentnie wpływa na ograniczenie zaufania do zawodu zaufania publicznego, jakim jest zawód radcy prawnego.

To, że klient oczekiwał dochodzenia zapłaty, nie zwalniało obwinionego z obowiązku zaprzestania czynności w momencie, gdy powziął wiedzę, że egzekucja nie może się toczyć z uwagi na brak skutecznego tytułu egzekucyjnego.

Zdaniem Sądu dyscyplinarnego I instancji, zachowania takiego nie można było uznać za czyn o społecznie niskiej szkodliwości.

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, Sąd uznał, że właściwą karą jest w tym przypadku kara nagany, która wypełni stawiane jej cele i jest to kara współmierna do czynu popełnionego przez obwinionego.

Orzeczenie to zaskarżyli obwiniony i pokrzywdzony.

Obwiniony zaskarżył je w całości, zarzucając obrazę przepisów postępowania, tj. art. 374 § 1 k.p.k. zdanie pierwsze w zw. z. z art. 117§1 k.p.k. i art. 6 k.p.k. w zw. z. z art. 74¹ ustawy o radcach o prawnych poprzez ich niezastosowanie i niezawiadomienie obwinionego przez Sąd I instancji o terminie rozprawy, która odbyła się w dniu 25 maja 2016 r., co skutkowało nieobecnością obwinionego na rozprawie i w konsekwencji naruszyło jego prawo do obrony, które to naruszenie procedury stanowi bezwzględłą przyczynę odwoławczą w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W odwołaniu wskazał, że miał prawo brać udział w rozprawie, która miała miejsce w dniu 25 maja 2016 r. Przepis art. 117 § 1 k.p.k. nakazuje zawiadomić uprawnionego do wzięcia udziału w czynności procesowej o jej czasie i miejscu. Obwiniony podkreślił, że nie został poinformowany o terminie rozprawy, co uniemożliwiło mu czynny udział w postępowaniu i w sposób oczywisty narusza jego prawo do obrony.

Pokrzywdzony wskazał na rażącą niewspółmierność orzeczonej kary do przewinienia, stopnia winy i postawy obwinionego w toku postępowania, jak również w odniesieniu do kwoty podlegającej zablokowaniu w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) P. W. pod sygn. (...) oraz złożonej w depozycie Sądu Rejonowego (...) a także w sytuacji, w której wobec obwinionego w krótkim odstępie czasu zapadły dwa orzeczenia

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP we W. – z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie ze

skargi pokrzywdzonego, prowadzonej pod (...) oraz zaskarżone orzeczenie.

Pokrzywdzony wniósł o zaostrzenie kary i orzeczenie wobec obwinionego kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, względnie kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na czas 1 roku połączonego z zakazem wykonywania patronatu na okres lat 3 lub o wymierzenie kary pieniężnej w jej maksymalnej wysokości tj. dwunastokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego połączonej z zakazem wykonywania patronatu na okres lat 3.

Pokrzywdzony podkreślił, iż obwiniony, mając świadomość wydania postanowienia z dnia 9 października 2015 r. i wiedząc, że nie otrzyma środków wyegzekwowanych przez Komornika Sądowego we W., w sposób celowy doprowadził do umorzenia postępowania egzekucyjnego pod sygn. (...), odebrał tytuł egzekucyjny i jeszcze tego samego dnia złożył ten tytuł u Komornika Sądowego w Z. (...)

Pokrzywdzona spółka wskazała, że miała w ten sposób zablokowane rachunki bankowe, na których

zgromadzone były środki pieniężne w kwocie powyżej 1 mln złotych. Ponadto, równowartość kwoty będącej przedmiotem wniosku egzekucyjnego została w całości wyegzekwowana przez Komornika Sądowego w postępowaniu pod (...) a dodatkowo pokrzywdzony złożył równowartość tej kwoty do depozytu Sądu Rejonowego (...) Tym samym działania obwinionego spowodowały praktycznie całkowity paraliż spółki, która nie mogła regulować swoich zobowiązań nie tylko wobec kontrahentów ale także wobec urzędu skarbowego i ZUS. Do tego doszły opłaty manipulacyjne związane z blokadami rachunków bankowych i ich odblokowaniem, naliczenie odsetek z tytułu nie dokonanych w terminie płatności, koszty związane z przelewami środków na rachunek organu egzekucyjnego i inne wydatki .

W ocenie pokrzywdzonego, działania obwinionego należy oceniać nie tylko przez pryzmat jego współpracy z (...) Sp. z o.o., ale także jego osobistego zaangażowania w sprawę i kierowania się chęcią rewanżu, bowiem w tym okresie pokrzywdzony wytoczył obwinionemu

sprawę o zapłatę kwoty 6 704 zł, jak również złożył skargę do OIRP we W..

W odwołaniu podkreślono, że obwiniony składając ponownie wniosek u Komornika Sądowego w Z. nie kierował się interesem swojego mocodawcy, bo taki - wobec zawarcia przez pokrzywdzonego umów przejęcia długu - nie istniał. Natomiast działania obwinionego były determinowane jego prywatnym zaangażowaniem w sprawę oraz współpracą w tym zakresie z osobą likwidatora (...) Sp. z o.o., w tym wydawanymi obwinionemu poleceniami i chęcią uzyskania środków finansowych dla siebie i swojego mocodawcy, przy ewidentnym działaniu na szkodę pokrzywdzonej spółki. Obwiniony nie tylko nie złożył wniosku do Komornika Sądowego Z. o umorzenie postępowania egzekucyjnego, ale aktywnie podtrzymywał wniosek egzekucyjny, kierując pisma do komornika oraz banku w celu dalszego prowadzenia postępowania oraz realizacji zajęcia pod rygorem wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym, pomimo posiadania wiedzy o postanowieniu Sądu Rejonowego (...) o wstrzymaniu wykonalności a także pomimo wydania przez Sąd Okręgowy (...) postanowienia (...) o oddaleniu wniosku obwinionego (...) o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu.

W ocenie pokrzywdzonego, charakter przewinień dyscyplinarnych popełnionych przez obwinionego, ich waga oraz skutki a także postawa obwinionego uzasadniają przekonanie, iż orzeczona kara nagany jest rażąco niewspółmiernie niska oraz powoduje, iż jest ona postrzegana jako niesprawiedliwa. Przez rażąco niewspółmierność kary rozumieć należy różnicę między karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw sądowego wymiaru kary. Chodzi tu o różnicę zasadniczej natury, oczywistą, rzucającą się w oczy i nie dającą się zaakceptować nieproporcjonalność kary orzeczonej w stosunku do kary sprawiedliwej - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2006 r. SNO 28/06.

Pokrzywdzony przypomniał także, iż obwiniony już wcześniej został ukarany w postępowaniu pod sygn. akt OSD 14/15, w którym to orzeczono w dniu 20 maja 2015 r. karę nagany z ostrzeżeniem w związku z nierozliczeniem się z pokrzywdzonym i działaniem po wypowiedzeniu pełnomocnictwa, czym spowodował szkodę na kwotę 6 704 zł. W tamtym postępowaniu obwiniony także zachowywał się w sposób sprzeczny z zasadami etyki zawodu radcy prawnego, nie wyraził skruchy, nawet w obliczu prowadzonego przeciwko niemu postępowania sądowego. Tym samym, pomimo odrębności obydwu postępowań, wobec obwinionego w krótkim odstępie czasu zapadły dwa orzeczenia dyscyplinarne a czasookres przewinień dyscyplinarnych objęty postępowaniem OSD 14/15 i niniejszym postępowaniem OSD 21/15 jest tożsamy. W ocenie pokrzywdzonej spółki, postępowanie obwinionego zasługuje na szczególne potępienie ze strony samorządu z uwagi na niskie pobudki jakimi kierował się obwiniony i musi podlegać surowszym ocenom.

Sposób zachowania obwinionego podczas całego postępowania dyscyplinarnego i jego postawa wobec sądu orzekającego oraz pokrzywdzonego, nacechowana wysokim stopniem agresji oraz łatwością formułowania oskarżeń, przy jednoczesnym bardzo wysokim mniemaniu o własnej osobie a także brak jakiegokolwiek refleksji na temat własnego postępowania, przekonuje pokrzywdzonego, iż orzeczona kara nagany jest niewspółmierna i rażąco niska, a także nie odpowiada celowi postępowania dyscyplinarnego, które ma zapewnić przestrzeganie zasad deontologicznych a z drugiej strony - wpływać na dalszą postawę ukaranego radcy prawnego i powodować odczucie u pokrzywdzonych o słuszności i sprawiedliwości orzeczonej kary.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie. Sprowadzało się ono do zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 374 § 1 k.p.k. zdanie pierwsze w zw. z art. 117§1 k.p.k. i art. 6 k.p.k. odpowiednio stosowanych na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach o prawnych, poprzez brak zawiadomienia obwinionego o terminie rozprawy przed OSD w dniu 25 maja 2016 r.

Z akt sprawy wynika, że zawiadomienie o tym terminie z dnia 25 kwietnia 2016 r. zostało wysłane na adres obwinionego: ul. (...), (...)-(...) W. i zostało odebrane w dniu 4 maja 2016 r.

Na zwrotnym potwierdzeniu odbioru przesyłki widnieje pieczęć: (...) P. B., (...). (...) oraz nazwisko i podpis osoby odbierającej - M. C. (...)

Wskazany adres obwinionego występuje w aktach od początku postępowania dyscyplinarnego, w tym został podany przez samego obwinionego przy odwołaniu od orzeczenia OSD z dnia 25 maja 2016 r. Dotychczasowa korespondencja wysyłana pod ten adres była skutecznie doręczana. Dotyczy to także odbioru samego orzeczenia, które wpłynęło do kancelarii obwinionego w dniu 22 lipca 2016 r. zaś przesyłkę tę doręczono, podobnie jak w przypadku zawiadomienia o rozprawie w dniu 25 maja 2016 r., Pani M. C. (...). Ponadto, jak wynika z protokołu przesłuchania obwinionego przez Zastępcę Rzecznika dyscyplinarnego OIRP we W. z dnia 14 lutego 2014 r., obwiniony podał ten adres jako swój adres dla doręczeń (...)

Zatem, wobec tego, iż stawiennictwo obwinionego na rozprawie nie było obowiązkowe, Sąd I instancji słusznie uznał zawiadomienie o terminie za prawidłowo doręczone, zaś nieobecność obwinionego za okoliczność niestanowiącą przeszkody do prowadzenia rozprawy w dniu 25 maja 2016 r.

Wobec powyższego, zarzut obwinionego nie poinformowania go o terminie rozprawy przed sądem dyscyplinarnym, co stanowić miało jednocześnie naruszenia prawa obwinionego do obrony jest, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, całkowicie chybiony.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP we W. prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, zebrał materiał dowodowy, dokonał ustaleń faktycznych i wyciągnął z nich prawidłowe wnioski. Ustalenia faktyczne i ocenę prawną co do popełnienia przez obwinionego zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego Wyższy Sąd Dyscyplinarny podziela i uznaje za własne.

Sąd dyscyplinarny II instancji nie dostrzegł także istnienia w sprawie bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które zgodnie z art. 439 k.p.k. winien wziąć pod uwagę z urzędu.

Na uwzględnienie zasługiwało natomiast odwołanie pokrzywdzonego, zarzucające karze orzeczonej przez Sąd I instancji jej rażącą niewspółmierność w stosunku do popełnionego czynu.

Należy bowiem przyznać rację pokrzywdzonemu, iż całokształt okoliczności sprawy wskazywał na szczególne natężenie złej woli obwinionego i posłużenie się tytułem wykonawczym, co do którego obwiniony miał świadomość, że jego wykonalność postanowieniem Sądu Rejonowego(...), została wstrzymana do czasu rozstrzygnięcia zażalenia pokrzywdzonego.

Z akt sprawy wynika, że w dniu 10 października 2013 r. obwiniony w imieniu (...) sp. z o.o. złożył odpowiedź na to zażalenie, w której zawarł wniosek o uchylenie postanowienia o wstrzymaniu wykonalności postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności(...) O wydaniu postanowienia z dnia 9 października 2013 r. powiadomiła też obwinionego pokrzywdzona spółka drogą mailową w dniu 10 października 2013 r.(...) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) P. P. przesłuchana jako świadek w sprawie (...) prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową (...)potwierdziła przekazanie do kancelarii obwinionego w dniu 10 października 2013 r. informacji o wstrzymaniu przez Sąd Rejonowy (...) wykonalności nadanej wcześniej aktowi notarialnemu (...) (...)

Obwiniony udzielił pełnomocnictwa substytucyjnego radcy prawnemu M. D., która pismem z dnia 10 października 2013 r. cofnęła wniosek egzekucyjny i wniosła o zwrot tytułu wykonawczego pracownikowi pełnomocnika wierzyciela(...) Na wniosek wierzyciela Komornik Sądowy (...) P. P. w dniu 10 października 2013 r. umorzyła postępowanie egzekucyjne przeciwko pokrzywdzonemu (...) W tym samym dniu (10.10.2013 r.) inny pełnomocnik substytucyjny obwinionego - radca prawny M. M. (2), złożyła kolejny wniosek egzekucyjny przeciwko pokrzywdzonemu - do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) P. W., powołując się na klauzulę wykonalności nadaną tytułowi egzekucyjnemu w postanowieniu Sądu Rejonowego (...)którego wykonalność została wstrzymana postanowieniem tego Sądu (...)(...)

Okoliczności cofnięcia wniosku egzekucyjnego i złożenia tego samego dnia kolejnego wniosku w tej samej sprawie u innego komornika oraz aktywny udział obwinionego w tych działaniach potwierdziła radca prawny M. M. (3), zeznając jako świadek przed Sądem I instancji w dniu 29 lipca 2015 r.(...)

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, takie zachowanie obwinionego stanowiło rażące naruszenie przepisu art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych oraz, wynikającego z art. 6 ust. 1 i art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, nakazu wykonywania obowiązków zawodowych w sposób zgodny z prawem, rzetelny i uczciwy. Działanie obwinionego, polegające na cofnięciu wniosku egzekucyjnego od komornika, który powziął wiadomość o wstrzymaniu wykonalności tytułu wykonawczego i skierowaniu natychmiast kolejnego wniosku egzekucyjnego do innego komornika, który o tym nie wiedział, było obliczone na wprowadzenie w błąd tego organu egzekucyjnego. Oprócz niskich pobudek takiego działania należy też zwrócić uwagę, że godziło ono także w funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości i godność zawodu radcy prawnego. Ponadto, pomimo oczywistych faktów, obwiniony nie wykazał w trakcie postępowania dyscyplinarnego jakiegokolwiek skruchy, czy choćby refleksji nad swoim zachowaniem.

Wypada przytoczyć w tym miejscu, cytowany przez pokrzywdzonego, wyrok Sa#du Najwyz#szego z dnia 26 czerwca 2006 r. SNO 28/06, w którym wskazano, iż niewspółmierność orzeczonej kary ma miejsce w przypadku oczywistej, rzucającej się w oczy i nie dającej się zaakceptować nieproporcjonalności kary orzeczonej w stosunku do kary sprawiedliwej, zasług#onej. W innym orzeczeniu - postanowieniu z dnia 1 kwietnia 2004 r., SDI 14/04, Sa#d Najwyz#szy stwierdził, iż orzeczenie dyscyplinarne winno uwzglę#dniać doniosłoś#ć wszystkich przesłanek wymiaru kary dyscyplinarnej, be#da#cej instrumentem służ#a#cym takz#e ochronie publicznego zaufania do zawodu adwokata i oso#b, kto#re go wykonują#. Zaufanie to moz#e zapewnić tylko godne wykonywanie przez adwokata obowia#zko#w zawodowych, w sposo#b zgodny zaro#wno z prawem i z obowia#zuja#cymi w s#rodowisku zasadami etyki zawodowej.

Tezy te mają pełne odniesienie do postępowań w stosunku do radców prawnych.

W tym kontekście kara nagany, jako druga po upomnieniu pod względem dolegliwości, jawi się jako kara rażąco zbyt niska. Zdaniem Sądu, kara nagany za czyn tego rodzaju nie odniesie też pozytywnego skutku w postaci prewencji ogólnej i szczególnej. Natomiast kara pieniężna może skłonić obwinionego do zaniechania w przyszłości tego typu zachowań i będzie oddziaływać w podobny sposób na środowisko radców prawnych i aplikantów radcowskich.

Wobec powyższego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że kara nagany, orzeczona przez Sąd I instancji, jest rażąco niewspółmierna do popełnionego czynu. Z tego względu zmieniono orzeczenie OSD w tej części i w jej miejsce wymierzono obwinionemu karę pieniężną w wysokości pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. wynosiło ono 1.600 zł, stąd karę tę orzeczono w kwocie 8.000 zł. Zastosowaniu kary w tej wysokości nie stoi na przeszkodzie zmiana art. 65 ustawy o radcach prawnych, dokonana przez ustawę z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. 2014, poz. 1778, obowiązująca od 25 grudnia 2014 r. Nie było też podstaw do zastosowania art. 4 k.k., bowiem kary pieniężne obowiązujące w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego nie były względniejsze dla sprawcy.

W zakresie rodzaju kary ocena Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w tym składzie różni się od tej, której dokonał Wyższy Sąd Dyscyplinarny, wydając w dniu 14 marca 2016 r. orzeczenie w sprawie (...) (...).

Dodatkowo, z uwagi na charakter przewinienia, Wyższy Sąd Dyscyplinarny, orzekł wobec obwinionego zakaz wykonywania patronatu na czas 1 roku.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, na podstawie art. 105 k.p.k. z urzędu sprostował też oczywistą omyłkę pisarską w sentencji orzeczenia Sądu I instancji, w którym w punkcie 1, na stronie 2, wiersz szósty od góry błędnie wpisano "w L.", zamiast "w L."

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w W. orzeczono na podstawie art. 70(6) ust. 1 - 3 ustawy o radcach prawnych.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.